

VLAAMS ARCHITECTUURINSTITUUT – CENTRUM VLAAMSE ARCHITECTUURARCHIEVEN
PERSBERICHT 27.11.2008

LANCERING NIEUWE WEBSITE: WWW.WEDEROPBOUW.BE

11 DECEMBER 2008

CC KRUISPUNT DIKSMUIDE

Maria Doolaeghestraat 2b, 8600 Diksmuide

Programma

13.45u Onthaal van de genodigden

14.00u Inleiding en verhaal van de wederopbouw door Labo S

14.20u Voorstelling van de website door Centrum Vlaamse Architectuurarchieven

15.00u Slotwoord door de heer Gunter Pertry, gedeputeerde voor Cultuur, Bibliotheken en Archief

15.15u Receptie aangeboden door de provincie West-Vlaanderen

INHOUD PERSBERICHT:

1. WWW.WEDEROPBOUW.BE
2. GROOTSCHALIG PROJECT ROND WEDEROPBOUWARCHITECTUUR
3. COLOFON

1. WWW.WEDEROPBOUW.BE

De ingrijpende verwoestingen van de Eerste Wereldoorlog lieten onuitwisbare sporen na in de Westhoek die als een verminkt gewest uit het oorlogsgeweld kwam. Reeds tijdens de oorlog werd de wederopbouw voorbereid, en in de eerste jaren na de oorlog kwam een wetgeving op gang die het herstel van de streek regelde. Vanaf 1919 vestigden vele architecten zich (tijdelijk) in de regio. Tussen 1919 en 1930 werd het grootste deel van de wederopbouw gerealiseerd. De wederopbouw bepaalt dan ook het gezicht van de Westhoek. In de grootste steden en gemeenten zoals Ieper, Diksmuide en Nieuwpoort is zelfs sprake van een architectuur, exclusief voor de wederopbouw: wederopbouwarchitectuur. De architectuur van de streek toont bijgevolg een coherent beeld, dat door nationale en internationale architectuurhistorici als uniek wordt beschouwd.

Momenteel is de wederopbouwarchitectuur in de Westhoek sterk in transformatie. Het patrimonium is ruim tachtig jaar oud en moet worden aangepast aan nieuwe comforteisen. Om dit op een kwalitatieve en duurzame wijze te doen die het unieke beeldbepalende karakter van de streek niet fnuikt, is er nood aan documentatie over de architectuur die na de Eerste Wereldoorlog het landschap en de stads- en dorpkernen in de Westhoek tekende.

Die informatie is op diverse plekken te vinden, zoals in architectenarchieven en archieven van aannemers, in de archieven van de bevoegde diensten voor de wederopbouw, maar ook in de gemeentelijke archiefdiensten. De gemeenten van de Westhoek bewaren heel wat cruciaal archiefmateriaal dat het proces van de wederopbouw documenteert. Deze archieven zijn evenwel niet geïnteriseerd en slechts op summiere wijze ontsloten. Het voorbije jaar voerde het *Centrum Vlaamse Architectuurarchieven* met verschillende partners een grootschalig onderzoek naar deze gemeentelijke archiefstukken over de wederopbouw onder de noemer 'Het Gekwetste Gewest'. Daarin werd gezocht naar oplossingen voor een beter begrip van deze archieven én voor hun ontsluiting. Het resultaat van het breed opgezette archiefonderzoek is de website www.wederopbouw.be die reproducties bevat van 154 stukken die veel voorkomen in gemeentelijke wederopbouwarchieven. De site is op diverse manieren doorzoekbaar: via de betrokken actoren, via de wetgeving over wederopbouw, via een archiefschema en via de gereproduceerde stukken zelf. Verder worden zowel de stukken als de wetgeving en de betrokken actoren telkens uitvoerig geduid.

www.wederopbouw.be is dus een belangrijke stap om het unieke archiefmateriaal over de wederopbouw toegankelijker te maken, zowel voor de archiefmedewerkers (in functie van ordening en inventarisatie) als voor geïnteresseerden in de rol die de gemeenten speelden in de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog.

De website wordt gelanceerd op 11 december 2008.

2. GROOTSCHALIG PROJECT ROND WEDEROPBOUWARCHITECTUUR

Het archievenproject 'Het Gekwetste Gewest', waarvan www.wederopbouw.be de eerste grote verwezenlijking is, kadert binnen een ruimer project rond de wederopbouwarchitectuur. De finale doelstelling van dit ruimere project is een kwalitatieve hedendaagse omgang met de wederopbouwarchitectuur en –stedenbouw te stimuleren. Men wil het wederopbouwpatrimonium op een verantwoorde manier leefbaar maken volgens hedendaagse normen rond wonen en werken.

Daartoe wordt met verschillende partners een brede waaier aan deelprojecten ontwikkeld: ontwerpmatig architecturaal onderzoek, onderzoek naar de archieven die de wederopbouw documenteren, architectuurhistorisch onderzoek naar de gebouwde omgeving, sensibiliseringsacties die het brede publiek bewustmaken van de unieke en beeldbepalende waarde van de wederopbouwarchitectuur, projecten rond leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en woonbeleid,... Al deze projecten vullen elkaar aan en versterken elkaar. Het *Vlaams Architectuurinstituut*, de *Erfgoedcel Ieper* en *Labo S* van de Universiteit van Gent zijn nauw betrokken bij dit ruimere project. In 2009 zal het resulteren in een waaier aan publieksactiviteiten, gaande van een boek over de wederopbouw tot bustours voor architecten en het brede publiek doorheen de Westhoek.

Ook het archief- en erfgoedproject 'Het Gekwetste Gewest' zal in 2009 resulteren in een vooruitstrevend cultureel product dat het cultureel erfgoed over de wederopbouwarchitectuur breed toegankelijk wil maken. Momenteel is een volgende fase van 'Het Gekwetste Gewest' ingezet, en wordt er gewerkt aan een thematische archievangids van archieven over de wederopbouw. Een deel van deze archieven is ontsloten en wordt bewaard bij het *Algemeen Rijksarchief*, archieven van steden en gemeenten en het *Provinciaal Archief West-Vlaanderen*. Andere archieven van private personen (architecten, aannemers, fotografen, ...) die een belangrijke rol speelden bij de wederopbouw worden opgespoord op zolders van nabestaanden. De thematische archievangids biedt een toegang tot al deze archieven en wil hét instrument zijn voor architecten, erfgoedwerkers en onderzoekers die de wederopbouw in de Westhoek willen bestuderen. In september 2009 zal de thematische archievangids van de persen rollen.

3. COLOFON WWW.WEDEROPBOUW.BE

REDACTIE & ONDERZOEK

Eva Van Regenmortel (CVAa)

INHOUDELIJKE PROJECTGROEP

Sofie De Caigny (CVAa)

Annelies Nevejans (CVAa)

Johan Vannieuwenhuysse (Provinciaal Archief West-Vlaanderen)

Isabelle Verheire (Provinciaal Archief West-Vlaanderen)

Jeroen Cornilly (Dienst Cultuur Provincie West-Vlaanderen)

Katrien Hindrykx (Gebiedsgerichte werking Westhoek, Provincie West-Vlaanderen)

VORMGEVING

Lodewijk Joye

WEBDESIGNER

Kim Matté

INITIATIEF VAN

Centrum Vlaamse Architectuurarchieven / Vlaams Architectuurinstituut

Dienst Cultuur Provincie West-Vlaanderen

Provinciaal Archief West-Vlaanderen

Gebiedsgerichte werking Westhoek, Provincie West-Vlaanderen

Stadarchief Diksmuide / Streekoverleg WesthoekArchieven

Het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven wordt structureel ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap. Dit project kreeg financiële ondersteuning van de Provincie West-Vlaanderen.

**Voor bijkomend beeldmateriaal en informatie kan u contact opnemen met Sofie De Caigny, coördinator CVAa, tel +32 (0)3 242 89 76 of sofie.decaigny@vai.be
Bij afwezigheid kan u contact opnemen met +32 (0)3 242 89 78.**